

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
S A R A J E V O

Temeljem članka 116. stavak (4) Zakona o osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/17 i 103/21) i članka 12. Statuta Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 84/17), Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine na 41. sjednici održanoj dana 22.05.2025. godine, donosi

PRAVILNIK
O UVJETIMA ZA STJECANJE I PROVJERU STRUČNIH ZNANJA
POTREBNIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA OVLAŠTENOG AKTUARA

Članak 1.
(Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom o uvjetima za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuju se uvjeti za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara sukladno Zakonu o osiguranju (u daljnjem tekstu: Zakon).
- (2) Pod stručnim znanjima podrazumijevaju se teorijska i praktična znanja.

Članak 2.
(Ovlašteni aktuar)

Ovlašteni aktuar je osoba koja ima ovlaštenje za obavljanje aktuarskih poslova sukladno Zakonu i provedbenim propisima.

Članak 3.
(Aktuarski poslovi)

Pod aktuarskim poslovima smatraju se poslovi propisani odredbama članka 118. Zakona.

Članak 4.
(Teorijska znanja)

- (1) Teorijska znanja potrebna za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara dokazuju se uspješno položenim ispitima iz sljedećih predmeta:
 1. Statistika,
 2. Financijska i aktuarska matematika,
 3. Modeli doživljenja,
 4. Stohastičko modeliranje i modeli rizika,
 5. Podaci, sustavi i strojno učenje,
 6. Aktuarsko upravljanje rizicima,
 7. Investiranje i upravljanje imovinom i obvezama,
 8. Aktuarstvo u praksi (životno, neživotno, zdravstveno i mirovinsko osiguranje),
 9. Modeliranje u praksi (životno, neživotno, zdravstveno i mirovinsko osiguranje),
 10. Ekonomija,
 11. Financijski sustavi i računovodstvo osiguranja,
 12. Pravo i profesionalizam osiguranja.
- (2) Program predmeta iz stavka (1) ovog članka propisuje Agencija za nadzor sukladno programu obrazovanja međunarodnih, odnosno europskih aktuarskih udruženja.

Članak 5.
(Povjerenstvo)

- (1) Agencija za nadzor organizira edukaciju, polaganje ispita i priznavanje predmeta iz članka 4. ovog Pravilnika.
- (2) Direktor Agencije za nadzor imenuje povjerenstvo za organizaciju edukacije, polaganje ispita i priznavanje predmeta u čijem sastavu su i stručne osobe koje nisu u radnom odnosu u Agenciji za nadzor.

Članak 6.
(Priznavanje predmeta)

- (1) Postupak priznavanja predmeta sprovodi se za predmete iz članka 4. stavak (1) toč. 1. do 12. ovog Pravilnika, ako su ti predmeti položeni kod institucije nadležne za provođenje edukacije i polaganje ispita za obavljanje aktuarskih poslova ili na nekoj od akreditiranih visokoškolskih institucija, u okviru dodiplomskih, postdiplomskih ili doktorskih studija, a koji su sukladni programu iz članka 116. stavak (2) točka b) Zakona.
- (2) Predmet iz članka 4. ovog Pravilnika priznaje se ako postoji najmanje 80% podudarnosti programa po kome je taj predmet položen s programom predmeta iz članka 4. ovog Pravilnika.
- (3) Priznavanje provodi povjerenstvo iz članka 5. ovog Pravilnika.
- (4) Prijava za priznavanje predmeta podnosi se Agenciji za nadzor, na propisanom obrascu koji se nalazi u Prilogu 1 ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (5) Uz prijavu za priznavanje predmeta prilaže se dokumentacija:
 - a. uvjerenje, odnosno diploma završenog ekonomskog, prirodno-matematičkog fakulteta (studij matematike ili fizike) ili neki od tehničkih fakulteta VII. stupanj, odnosno 240 ECTS bodova;
 - b. potvrdu o položenim predmetima;
 - c. nastavni plan i program predmeta koje je kandidat položio izdati od strane institucije nadležne za provođenje obuke i organizaciju polaganja ispita za obavljanje aktuarskih poslova, odnosno akreditirane visokoškolske institucije (dodiplomski, postdiplomski studiji ili doktorski studiji) na kojoj je kandidat položio predmet.
- (6) Službeni prijevodi od strane ovlaštenog sudskog tumača i preslike dokumenata iz stavka (5) ovog članka moraju biti ovjereni kod nadležnog organa.
- (7) Kandidati koji su fakultet završili izvan Bosne i Hercegovine, odnosno koji su diplomu stekli u nekoj drugoj državi nakon 6. 4. 1992., u obvezi su dostaviti ovjerenu presliku nostrificirane/priznate diplome, sukladno odredbama Zakona o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini. Ukoliko je postupak nostrifikacije/priznavanja započet ranije ili je u tijeku, u momentu podnošenja zahtjeva, uz zahtjev se dostavlja i dokaz o podnesenom zahtjevu za nostrifikaciju/priznavanje diplome nadležnom organu.
- (8) Ako su za odlučivanje po prijavi iz stavka (4) ovog članka potrebni dodatni podaci i informacije, Agencija za nadzor može tražiti od podnositelja zahtjeva dostavu tih podataka i informacija.

Članak 7.
(Izdavanje potvrde o priznatim predmetima)

Agencija za nadzor, na prijedlog povjerenstva iz članka 5. ovog Pravilnika izdaje potvrdu o priznatim predmetima najkasnije u roku od 60 dana od dana kompletiranja prijave.

Članak 8.
(Prijava za edukaciju i polaganje predmeta)

- (1) Na internet stranici Agencije za nadzor objavljuje se poziv za edukaciju i polaganje predmeta iz članka 4. stavak (1) ovog Pravilnika.
- (2) Prijava za edukaciju i polaganje predmeta podnosi se Agenciji za nadzor, na propisanom

- obrascu koji se nalazi u Prilogu 2 ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (3) Kandidat može podnijeti prijavu iz stavka (2) ovog članka za edukaciju i polaganje svih ili pojedinih predmeta iz članka 4. ovog Pravilnika.
 - (4) Uz prijavu kandidat dostavlja:
 - a) za edukaciju i polaganje svih predmeta:
 - uvjerenje, odnosno diplomu završenog ekonomskog, prirodno-matematičkog fakulteta (studij matematike ili fizike) ili neki od tehničkih fakulteta VII. stupnja, odnosno 240 ECTS bodova;
 - b) za edukaciju i polaganje pojedinih predmeta pored dokumentacije iz točke a) ovog stavka i:
 - potvrdu o priznatim predmetima iz članka 7. ovog Pravilnika.
 - (5) Ako se prijavi pet ili više kandidata, Agencija za nadzor razmatra mogućnost organiziranja edukacije i polaganja predmeta, te donosi odluku o njenom održavanju.
 - (6) O odluci iz stavka (5) ovog članka Agencija za nadzor će pisanim putem obavijestiti sve osobe koje su se prijavila s podacima o početku i trajanju edukacije, informacijama o iznosu, načinu i roku plaćanja naknade za edukaciju i polaganje predmeta.
 - (7) Službeni prijevodi i preslike dokumenata moraju biti ovjereni kod nadležnog organa.
 - (8) Kandidati koji su fakultet završili izvan Bosne i Hercegovine, odnosno koji su diplomu stekli u nekoj drugoj državi nakon 6. 4. 1992., u obvezi su dostaviti ovjerenu presliku nostrificirane/priznate diplome, sukladno odredbama Zakona o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini. Ukoliko je postupak nostrifikacije/priznavanja započet ranije ili je u tijeku, u momentu podnošenja zahtjeva, uz zahtjev se dostavlja i dokaz o podnesenom zahtjevu za nostrifikaciju/priznavanje diplome nadležnom organu.
 - (9) Dokumenti koji nisu na jeziku koji je u službenoj upotrebi u BiH, dostavljaju se s prijevodom ovlaštenog sudskog tumača.

Članak 9. (Edukacija)

Prisustvo edukaciji je obvezno za svakog kandidata.

Članak 10. (Uvjeti za predavače i ispitivače)

Direktor Agencije za nadzor imenuje predavače/ispitivače za edukaciju i polaganje ispita iz predmeta iz članka 4. stavak (1) ovog Pravilnika iz reda akademske zajednice, stručnih osoba iz osiguranja, aktuarstva, financija, poslovnog prava i informacijskih tehnologija.

Članak 11. (Polaganje i ocjenjivanje)

- (1) Predmeti iz članka 4. stavak (1) ovog Pravilnika se polažu u pisanoj formi u obliku testa.
- (2) Uspjeh kandidata na ispitu iz pojedinog predmeta iz članka 4. stavak (1) ovog Pravilnika bodovanjem ocjenjuje predavač, odnosno ispitivač za taj predmet.
- (3) Predavač odnosno ispitivač svakom kandidatu opisno utvrđuje postignuti uspjeh ocjenama "položio" ili "nije položio".
- (4) Za ocjenu "položio" potrebno je da kandidat ostvari najmanje 60% od ukupnog broja bodova na ispitu iz pojedinog predmeta.
- (5) Predavač, odnosno ispitivač, u roku od 10 dana od dana održanog ispita dostavlja Agenciji za nadzor popis kandidata s ostvarenim rezultatima.

Članak 12. (Informacija o rezultatima ispita)

- (1) Agencija za nadzor na svojoj internet stranici objavljuje popis kandidata koji su položili ispit iz

određenog predmeta vodeći računa o zaštiti osobnih podataka sukladno zakonu i pojedinačno obavještava svakog kandidata koji je pristupio polaganju.

- (2) Kandidat može izvršiti uvid u svoj test, odnosno dostaviti prigovor Agenciji za nadzor, najkasnije 10 dana od dana objavljivanja rezultata polaganja ispita iz određenog predmeta.
- (3) U roku od 15 dana od dana podnošenja prigovora iz stavka (2) ovog članka Agencija za nadzor donosi odluku o prigovoru.

Članak 13.

(Potvrda o položenim predmetima)

- (1) Nakon završene edukacije i provedenog ispita, Agencija za nadzor izdaje potvrdu o položenim predmetima iz članka 4. stavak (1) ovog Pravilnika.
- (2) Agencija za nadzor vodi evidenciju izdatih potvrda o položenim ispitima.

Članak 14.

(Praktična znanja)

- (1) Pod praktičnim znanjem iz članka 1. stavak (2) ovog Pravilnika podrazumijeva se rad na aktuarskim poslovima u ukupnom trajanju od najmanje tri godine.
- (2) Praktična znanja dokazuju se potvrdom koja mora sadržavati:
 - opis oblasti vrsta aktuarskih poslova koje je kandidat obavljao,
 - podatke o trajanju rada na aktuarskim poslovima,
 - potpis i pečat ovlaštene osobe i datum izdavanja potvrde.
- (3) Ako je kandidat praktično znanje stjecao u društvu za osiguranje, potvrdu iz stavka (2) ovog članka potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje društva za osiguranje uz obvezno navođenje podataka o ovlaštenom aktuaru (ime i prezime, broj ovlaštenja i kontakt podatke ovlaštenog aktuara uz kojeg je kandidat stjecao praktična znanja u društvu za osiguranje).
- (4) Ako je kandidat u radnom odnosu u mirovinskom/zdravstvenom fondu, financijskoj instituciji, izuzev društava za osiguranje, a koji/a svojim aktom o ustrojstvu predviđa radno mjesto s opisom aktuarskih poslova, potvrdu iz stavka (2) ovog članka potpisuje poslodavac.
- (5) Ovlašteni aktuar iz stavka (3) ovog članka je osoba koja ima, bez prekida, ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara izdano od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija za nadzor) ili od nadležene institucije s Europskog ekonomskog prostora, Švicarske i Velike Britanije, uz kojeg je kandidat za stjecanje ovlaštenja stekao praktična znanja.

Članak 15.

(Uvjeti za stjecanje ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara)

Ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara izdaje Agencija za nadzor, sukladno članku 17. ovog Pravilnika, osobi koja ispunjava slijedeće uvjete:

- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine ili strani državljanin s prebivalištem u Bosni i Hercegovini;
- b) da ima položene ispite za ovlaštenog aktuara sukladno članku 4. ovog Pravilnika;
- c) da nije osuđivana za kaznena djela koja se odnose na djelo protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja;
- d) da joj do sada nije bilo oduzeto ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara;
- e) da poznaje jedan od službenih jezika u BiH.

Članak 16.

(Dokumentacija potrebna za izdavanje ovlaštenja
za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara)

- (1) Dokumentacija koji se dostavlja uz zahtjev za izdavanje ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara je:

- a. Potvrda o položenim odnosno priznatim ispitima iz članka 4. stavak (1) ovog Pravilnika;
 - b. izjava da nije pravomoćno osuđena na kaznu zatvora za kazneno djelo protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja, a za strane državljane i potvrda o nekažnjavanju izdata od nadležnog organa (ne starija od tri mjeseca od dana podnošenja prijave);
 - c. izjava osobe da joj do sada nije bilo oduzeto ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara (ne stariji od tri mjeseca od dana podnošenja prijave);
 - d. izjava da poznaje jedan od službenih jezika u BiH (ne starija od tri mjeseca od dana podnošenja prijave).
- (2) Pored dokumentacije iz stavka (1) ovog članka potrebno je dostaviti:
- a. uvjerenje o državljanstvu, a za stranog državljanina preslika putne isprave izdane sukladno odredbama zakona koji uređuje status stranaca (ne starije od tri mjeseca od dana podnošenja prijave);
 - b. potvrda iz članka 14. stavak (2) ovog Pravilnika;
 - c. dokaz o uplati naknade za stjecanje ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara, kako je propisano Odlukom o naknadama Agencije za nadzor.
- (3) Službeni prijevodi od strane ovlaštenog sudskog tumača i preslike dokumenata moraju biti ovjereni kod nadležnog organa.
- (4) Agencija za nadzor će prije izdavanja ovlaštenja za osobu koja ispunjava uvjete, zatražiti podatke iz kaznene evidencije od nadležnog organa.
- (5) Agencija za nadzor zadržava pravo provjere dostavljene dokumentacije iz stavka (1) i (2) ovog članka u slučaju sumnje u vjerodostojnost iste.

Članak 17.

(Ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara)

- (1) Agencija za nadzor obavlja provjeru dostavljene dokumentacije i ispunjavanja uvjeta propisanih ovim Pravilnikom.
- (2) Agencija za nadzor nakon izvršene provjere i utvrđivanja ispunjavanja uvjeta iz ovog Pravilnika, izdaje rješenje o davanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara osobi koja je ispunila sve uvjete i to u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva za izdavanje rješenja s pripadajućom dokumentacijom.
- (3) Nakon izdavanja rješenja, Agencija za nadzor će po službenoj dužnosti izvršiti upis u registar ovlaštenih aktuara.

Članak 18.

(Oduzimanje ovlaštenja)

- (1) Nadzor nad radom ovlaštenih aktuara obavlja Agencija za nadzor.
- (2) Agencija za nadzor će oduzeti ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara sukladno odredbama članka 116. stavak (5) Zakona.
- (3) Agencija za nadzor može privremeno oduzeti ovlaštenje za obavljanje aktuarskih poslova ovlaštenom aktuaru na vrijeme od godinu dana do tri godine, ukoliko ovlašteni aktuar teže krši pravila aktuarske struke.
- (4) Pod težim kršenjem pravila aktuarske struke, ne ograničavajući se na navedeno, podrazumijevaju se:
 - a. sve radnje koje se poduzimaju s ciljem manipuliranja podacima i obračunima radi prikrivanja činjeničnog stanja;
 - b. kršenje profesionalne tajne i povjerljivosti podataka;
 - c. nepridržavanje zakonskih i regulatornih standarda;
 - d. neizvršavanje mjera iz rješenja Agencije za nadzor.

Članak 19.
(Registar)

- (1) Agencija za nadzor vodi registar izdatih i oduzetih rješenja o davanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara.
- (2) Svako izdavanje ili oduzimanje rješenja Agencija za nadzor objavljuje u Službenim novinama Federacije BiH.

Članak 20.
(Seminar)

Agencija za nadzor najmanje jednom godišnje organizira seminare, edukacijske programe i obuke za aktuare sa ciljem njihovog kontinuiranog profesionalnog usavršavanja.

Članak 21.
(Dodatne odredbe)

- (1) Predmeti koji su položeni sukladno Pravilniku o uvjetima za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara („Službene novine Federacije BiH”, br. 106/18 i 1/23), će biti priznati ukoliko su isti položeni prije stupanja na snagu ovog Pravilnika.
- (2) Osoba koja posjeduje ovlaštenje Federalnog ministarstva financija za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara, izdano na temelju Pravilnika o uvjetima za dobivanje ovlaštenja za obavljanje aktuarskih poslova („Službene novine Federacije BiH”, broj 81/06) i Pravilnika o uvjetima za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara („Službene novine Federacije BiH”, br. 106/18 i 1/23), smatra se ovlaštenim aktuarom sukladno odredbama Zakona i ovog Pravilnika.

Članak 22.
(Prijelazne odredbe)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o uvjetima za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara („Službene novine Federacije BiH”, br. 106/18 i 1/23).

Članak 23.
(Završne odredbe)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenim novinama Federacije BiH.

PREDSJEDNIK
STRUČNOG SAVJETA

dr.sc. Edita Kalajdžić

PRIJAVA ZA PRIZNAVANJE ISPITA ZA OBAVLJANJE POSLOVA OVLAŠTENOG AKTUARA

Ime i prezime: _____
JMB: _____
Datum, mjesto i država rođenja: _____
Adresa
prebivališta: _____
E-mail: _____
Kontakt telefon: _____

Uz prijavu podnosim sljedeću dokumentaciju (potrebno zaokružiti):

1. ovjerenu presliku diplome, kao dokaz o stečenoj kvalifikaciji visokog obrazovanja najmanje sedma razina (VII.1), u obujmu od 240 bodova ECTS-a, sukladno zakonu kojim se uređuje visoko obrazovanje;
2. ovjerenu presliku osobne iskaznice, odnosno presliku biometrijske osobne iskaznice, a za strane osobe ovjerenu presliku putovnice;
3. potvrdu o položenim predmetima s pregledom ocjena;
4. nastavni plan i program predmeta koje je kandidat položio;
5. dokaz o izvršenoj uplati za priznavanje predmeta, a shodno Odluci o naknadama Agencije za nadzor.

U Sarajevu,

(datum)

Potpis podnosioca prijave

Svojim potpisom na ovom obrascu potvrđujem da sam suglasan/na:

- sva daljnja obavještenja o tijeku izvanrednog priznavanja i izvanredne obuke i polaganja dijela stručnog ispita primati putem e-maila s ove prijave;
- da se moji osobni podaci koriste u svrhu izvanrednog priznavanja i izvanredne obuke i polaganja dijela stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara i čuvaju sukladno zakonu.

PRIJAVA
ZA EDUKACIJU I POLAGANJE ISPITA ZA OBAVLJANJE POSLOVA OVLAŠTENOG
AKTUARA

Ime i prezime: _____

JMB: _____

Datum, mjesto i država rođenja: _____

Adresa prebivališta: _____

E-mail: _____

Kontakt telefon: _____

Prijavljujem se za edukaciju i polaganje (zaokružiti potrebno):

- ***Polaganje svih predmeta***
- ***Polaganje pojedinih predmeta:***

1. Statistika,
2. Financijska i aktuarska matematika,
3. Modeli doživljenja,
4. Stohastičko modeliranje i modeli rizika,
5. Podaci, sustavi i strojno učenje,
6. Aktuarsko upravljanje rizicima,
7. Investiranje i upravljanje imovinom i obvezama,
8. Aktuarstvo u praksi (životno, neživotno, zdravstveno i mirovinsko osiguranje),
9. Modeliranje u praksi (životno, neživotno, zdravstveno i mirovinsko osiguranje),
10. Ekonomija,
11. Financijski sustavi i računovodstvo osiguranja,
12. Pravo i profesionalizam osiguranja.

Uz prijavu podnosim sljedeću dokumentaciju (potrebno zaokružiti):

1. Ovjerenu presliku diplome, kao dokaz o stečenoj kvalifikaciji visokog obrazovanja najmanje sedma razina (VII1), u obujmu od 240 bodova ECTS-a, sukladno zakonu kojim se uređuje visoko obrazovanje;
2. Potvrdu o priznatim predmetima iz članka 7. ovog Pravilnika.

U Sarajevu,

(datum)

Potpis podnositelja prijave

Svojim potpisom na ovom obrascu potvrđujem da sam suglasan/na:

- *sva daljnja obavještenja o tijeku stručnog ispita primati putem e-maila s ove prijave;*
- *da se moji osobni podaci koriste u svrhu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara i čuvaju sukladno zakonu.*